

Bruxelles, 8 septembrie 2023
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2023/0311(COD)

12755/23
ADD 5

SOC 587
ANTIDISCRIM 161
FREMP 235
TRANS 341
SPORT 25
CULT 93
CODEC 1551
IA 214

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	7 septembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2023) 291 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI care însoțește documentul Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2023) 291 final.

Anexă: SWD(2023) 291 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.9.2023
SWD(2023) 291 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului
de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare
pentru persoanele cu dizabilități

{COM(2023) 512 final} - {SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} -
{SWD(2023) 290 final}

A. Necesitatea unei acțiuni la nivelul UE

Care este problema abordată?

Cetățenii din UE sunt din ce în ce mai mobili și toți au dreptul de a circula liber în UE și de a avea acces la servicii în toate statele membre. Cu toate acestea, în practică, persoanele cu dizabilități întâmpină în continuare obstacole care le-ar putea descuraja să se deplaseze liber, în special deoarece cardurile sau certificatele de dizabilitate emise la nivel național nu sunt întotdeauna recunoscute atunci când persoanele respective încearcă să acceseze servicii în aceleași condiții preferențiale ca cele de care dispun persoanele cu dizabilități în țara vizitată în timpul călătoriilor de scurtă durată în alte state membre. Acest lucru are implicații practice pentru persoanele cu dizabilități care doresc să călătorească în alte state membre.

În absența oricăror obligații de reglementare, acceptarea cardurilor și a certificatelor de dizabilitate naționale ale nerezidenților este voluntară și, prin urmare, limitată în UE. În plus, nu există suficiente informații și cunoștințe cu privire la diferitele carduri/certificate de dizabilitate naționale. Ca urmare, **atunci când persoanele cu dizabilități călătoresc sau vizitează alte state membre, accesul lor la condiții preferențiale, inclusiv la cele legate de servicii cu plată sau fără plată, este îngreunat.** Acest lucru ar putea duce, în unele cazuri, la o discriminare indirectă pe criteriul cetățeniei sau cel puțin la incertitudine cu privire la posibilitatea ca o persoană să își utilizeze cardul/certificatul de dizabilitate atunci când accesează serviciile. Persoanele cu dizabilități și familiile acestora se pot confrunta cu costuri de acces și de utilizare pentru servicii care ar fi gratuite pentru persoanele aflate în aceeași situație din țara de destinație și pot să nu beneficieze de condiții preferențiale, cum ar fi sprijinul financiar, exceptările de la plata anumitor servicii și alte tipuri de sprijin. În consecință, persoanele cu dizabilități ar putea fi descurajate să călătorească în alte state membre.

Autoritățile publice primesc cereri de informații cu privire la recunoașterea cardurilor sau a certificatelor de dizabilitate emise de un alt stat membru, ceea ce le sporește sarcina administrativă. De asemenea, acestea se confruntă cu insecuritate juridică, deoarece nu dispun de mijloacele necesare pentru a confirma valabilitatea acestor carduri/certificate.

În plus, furnizorii de servicii întâmpină dificultăți în recunoașterea gamei diverse de carduri și certificate de dizabilitate care sunt necesare pentru acordarea condițiilor preferențiale. De asemenea, sectorul turismului înregistrează pierderi economice din cauza oportunităților de călătorie pierdute de persoanele cu dizabilități.

Atunci când călătoresc cu mașina în UE, persoanele cu dizabilități întâmpină dificultăți în ceea ce privește utilizarea cardului european de parcare. Pentru multe persoane cu dizabilități, transportul cu autoturismul privat este cea mai bună sau singura modalitate de a se deplasa în mod independent. Prin urmare, disponibilitatea spațiilor de parcare rezervate persoanelor cu dizabilități este esențială. Cardul european de parcare pentru persoanele cu dizabilități, creat prin Recomandarea 98/376/CE a Consiliului, a fost conceput pentru a facilita acest lucru. Însă eficacitatea sa este subminată de diferențele naționale în ceea ce privește formatul utilizat pentru acest card, de lipsa de informații cu privire la condițiile acordate titularilor de carduri în statele membre și de cazurile de fraudă și de falsificare a cardului. Prin urmare, adesea nu este clar pentru titularii de carduri cum își pot utiliza cardul, unde pot conduce și parca și cum pot respecta regulile de circulație în afara localității lor de reședință. Nerecunoașterea cardului european de parcare produce dezavantaje practice pentru persoanele cu dizabilități, cum ar fi imposibilitatea de a parca aproape de intrarea în incintă

sau aplicarea unor amenzi financiare. Aceasta ar putea limita utilizarea serviciilor de către persoanele respective, ceea ce ar conduce la un tratament inegal în comparație cu persoanele cu dizabilități care dețin un card de parcare emis de țara vizitată, și, în cele din urmă, ar putea descuraja aceste persoane să călătorească.

În cazul în care nu se iau măsuri, cel mai probabil persoanele cu dizabilități se vor confrunta în continuare cu incertitudini cu privire la acceptarea cardului sau a certificatului lor național de dizabilitate atunci când călătoresc în UE.

Se preconizează că impactul proiectului-pilot privind cardul european pentru dizabilitate va fi modest, având în vedere caracterul său voluntar și numărul redus de state membre și sectoare participante. Pe de altă parte, rolul pozitiv al cardului european de parcare în promovarea liberei circulații și a drepturilor de parcare ale persoanelor cu dizabilități va continua. Cu toate acestea, se preconizează că problemele legate de recunoașterea sa de către statele membre vor crește ca urmare a evoluțiilor tehnice și digitale, care sporesc diferențele dintre modele.

Se preconizează că îmbătrânirea populației va accentua această problemă, deoarece există o prevalență mai mare a dizabilităților în rândul persoanelor cu vârsta de peste 65 de ani (în prezent, 48,6 % dintre persoane se încadrează în această grupă de vârstă). În plus, se preconizează o creștere a modelelor de călătorie ale populației generale, urmând aceeași tendință ca și până în 2019, înainte de pandemia de COVID-19. În ceea ce privește persoanele cu dizabilități, s-au elaborat patru scenarii bazate pe ipotezele privind modul în care va evolua decalajul dintre acest grup de persoane și populația generală referitor la înclinația spre călătorii¹. Scenariul de bază presupune că decalajul ar rămâne constant. Scenariul unui decalaj din ce în ce mai mare presupune că participarea la turism a persoanelor cu dizabilități nu ar crește în paralel cu cea a populației generale. Alte două scenarii optimiste presupun fie o scădere minimă, fie eliminarea decalajului în ceea ce privește călătoriile. Cu toate acestea, în cazul în care nu se întreprinde nicio acțiune, **scenariul cel mai probabil este că decalajul estimat dintre participarea la călătorii a persoanelor cu dizabilități și cea a populației generale va rămâne neschimbat** dacă persistă incertitudinea legată de recunoașterea cardurilor/certificatelor de dizabilitate.

Ce se așteaptă de la această inițiativă?

Obiectivul general al inițiativei privind cardul european pentru dizabilitate este de a facilita libera circulație și accesul egal la condiții preferențiale pentru persoanele cu dizabilități, indiferent de locul în care călătoresc în UE. Mai precis, scopul său este de a facilita recunoașterea reciprocă a cardurilor pentru dizabilitate în scopul accesării serviciilor atunci când persoanele cu dizabilități călătoresc sau vizitează alte state membre. De asemenea, inițiativa urmărește să faciliteze utilizarea cardului european de parcare și să asigure securitatea juridică în privința cardului respectiv.

Atunci când accesează serviciile care intră în domeniul său de aplicare, cu sau fără plată, titularii unui card european pentru dizabilitate ar beneficia de aceleași condiții preferențiale ca persoanele cu dizabilități din statul membru pe care îl vizitează. În plus, inițiativa urmărește

¹ Scenariile se bazează pe informațiile colectate cu privire la tendințele anterioare în ceea ce privește înclinația spre călătorii a populației cu vârste cuprinse între 15 și 64 de ani (baza de date Eurostat, TOUR_DEM_TOTOT. Disponibilă la adresa: [link](#)) și pe datele sondajului privind persoanele cu dizabilități din aceeași grupă de vârstă [*Economic Impact and Travel Patterns of Accessible Tourism in Europe* (Impactul economic și modelele de călătorie ale turismului accesibil în Europa) – Raport complet, 8.3.2015.DG GROW Comisia Europeană. Disponibilă la adresa: [link](#)].

să îmbunătățească funcționarea cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități, îmbunătățind recunoașterea reciprocă, sensibilizarea și prevenirea falsificării și a utilizării frauduloase a acestuia.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?

Problemele identificate au un aspect transfrontalier care nu poate fi soluționat de statele membre pe cont propriu. Necesitatea unei acțiuni la nivelul UE este direct legată de călătoriile transfrontaliere și de provocările aferente cu care se confruntă persoanele cu dizabilități care călătoresc pe teritoriul UE. Este necesar să se asigure o abordare coordonată între statele membre pentru a permite persoanelor cu dizabilități care dețin un card sau un certificat de dizabilitate să beneficieze de aceleași condiții preferențiale, indiferent de locul în care călătoresc în UE. În cazul în care UE nu ar interveni, diferențele actuale dintre cardurile/certIFICATELE de dizabilitate naționale ar crește, iar tratamentul diferit al persoanelor cu dizabilități de la un stat membru la altul ar continua sau s-ar accentua, subminându-le dreptul la liberă circulație.

B. Opțiuni de politică

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există o opțiune preferată? De ce?

Evaluarea a luat în considerare opțiuni de politică menite să faciliteze recunoașterea reciprocă a statutului de persoane cu dizabilități în UE în ceea ce privește accesul acestora la servicii atunci când vizitează un alt stat membru (A) și să faciliteze utilizarea și securitatea juridică în utilizarea cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități (B), acțiuni care, luate împreună, abordează provocările identificate. Au fost eliminate mai multe opțiuni, cum ar fi acordurile voluntare sau selectarea serviciilor.

Opțiunea preferată este o combinație între **opțiunea de politică A2** (modelul de card european pentru dizabilitate obligatoriu în toate statele membre pentru deplasările în scopuri de călătorie și/sau vizită – acoperind toate sectoarele de servicii) și **opțiunea de politică B2** (modelul de card european de parcare obligatoriu).

Opțiunea A2 este cea mai eficace în ceea ce privește facilitarea recunoașterii reciproce a cardurilor de dizabilitate pentru accesul la servicii atunci când persoanele cu dizabilități vizitează un alt stat membru, deoarece impune crearea cardului european pentru dizabilitate, care urmează să fie utilizat exact în acest scop și care poate fi recunoscut cu ușurință în toate statele membre. Cardul ar elimina incertitudinea atât pentru furnizorii de servicii care trebuie să verifice statutul de persoane cu dizabilități al clienților, cât și pentru persoanele cu dizabilități care călătoresc în alte state membre și/sau vizitează alte state membre.

Opțiunea B2 este cea mai eficace în ceea ce privește facilitarea recunoașterii cardului european de parcare. Ca instrument legislativ cu caracter obligatoriu, aceasta face obligatorii cerințele minime ale modelului de card de parcare comun al UE, precum și formatul și caracteristicile de securitate ale acestuia. Formatul mai omogen al cardurilor de parcare naționale ar reduce incertitudinea legată de recunoașterea acestora pentru persoanele cu dizabilități care călătoresc cu mașina în UE. Acest lucru ar permite posesorilor de carduri să călătorească cu mașina fără să riște ca în străinătate cardul lor de parcare să nu fie recunoscut. Aceasta ar conduce, de asemenea, la economii de costuri pentru persoanele în cauză, datorită utilizării locurilor de parcare publice rezervate persoanelor cu dizabilități.

În ceea ce privește alegerea instrumentului juridic, se consideră că o **directivă** este un instrument adecvat, proporțional și eficient pentru realizarea obiectivelor inițiativei și este în conformitate cu temeiurile juridice identificate.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

În rezoluția sa din 2022, [Parlamentul European](#) este ferm convins că acest card european pentru dizabilitate ar trebui să se bazeze pe un act legislativ cu caracter obligatoriu al UE care să acopere o serie de domenii diferite, pe lângă cultură, agrement și sport.

Persoanele cu dizabilități și organizațiile acestora sprijină în principal extinderea inițiativei dincolo de domeniile acoperite de proiectul-pilot privind cardul european pentru dizabilitate. În cadrul consultării publice, majoritatea respondenților (dintr-un total de 3 361) au afirmat că principalele sectoare care ar trebui incluse în cardul european pentru dizabilitate sunt transportul public (1 821), activitățile culturale (1 566) și parcurile (1 534).

Există un consens în rândul statelor membre cu privire la faptul că problema există, că este necesară o acțiune la nivelul UE și că o inițiativă cu caracter obligatoriu este un mijloc adecvat de abordare a acesteia. Există, de asemenea, un consens în rândul utilizatorilor și al statelor membre cu privire la faptul că cardul european pentru dizabilitate și cardul european de parcare ar trebui păstrate separate și că titularii ar trebui să aibă posibilitatea să primească atât carduri fizice, cât și carduri digitale.

Există, de asemenea, un sprijin puternic în rândul părților interesate pentru un instrument legislativ.

C. Efectele opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate?

Analiza arată că punerea în aplicare a opțiunii preferate ar avea mai multe beneficii pentru persoanele cu dizabilități, pentru furnizorii de servicii și pentru autoritățile naționale.

Pentru persoanele cu dizabilități:

- Reducerea incertitudinii și creșterea participării la turism (se estimează că opțiunea A2 ar reduce decalajul în ceea ce privește călătoriile cu **2,8-4,12 puncte procentuale**).
- Beneficii pecuniare directe pentru aproximativ 44 % dintre persoanele cu dizabilități cărora li s-au refuzat anterior condiții preferențiale în cursul unei călătorii într-un alt stat membru, conform rezultatelor consultării publice. Acestea sunt cuprinse între 30 și 120 EUR (dacă persoana respectivă călătorește singură) și între 80 și 250 EUR (dacă persoana respectivă călătorește cu un asistent personal) pentru călătorii de până la 4 zile sau între 100 și 400 EUR/călătorie (pe persoană) pentru călătorii de până la 2 luni.
- Risc redus de a trebui să plătească amenzi deoarece cardul european de parcare nu este recunoscut sau de a trebui să plătească pentru locurile de parcare. Economii pot fi cuantificate ca fiind, în general, sub 300 EUR, ca urmare a evitării amenzilor de parcare în UE. Economii de 4 EUR pe zi sau 3 EUR pe oră.

Pentru furnizorii de servicii:

- Reducerea incertitudinii cu privire la valabilitatea cardurilor naționale și reducerea costurilor pentru verificarea cardurilor/certificatelor, inclusiv a cardului european de

parcare, creșterea cifrei de afaceri² generate de plata celor care însoțesc persoanele cu dizabilități, precum și un beneficiu de piață ca urmare a creșterii numărului de persoane cu dizabilități care călătoresc. Se preconizează că piața turismului accesibil va crește cu 2,1-3,1 miliarde EUR în cazul opțiunii preferate pentru cardul european pentru dizabilitate. Aceste cifre se referă la toate activitățile și cheltuielile efectuate în timpul călătoriei. În ceea ce privește cardul de parcare, opțiunea preferată are potențialul de a crește valoarea adăugată a turismului accesibil cu 0,2-0,3 miliarde EUR.

Pentru autoritățile naționale:

- Creșterea dimensiunii pieței turismului accesibil și reducerea costurilor de asigurare a respectării legislației pentru cardul european de parcare. Creșterea veniturilor fiscale ca urmare a creșterii dimensiunii pieței turismului accesibil.

Care sunt costurile opțiunii preferate?

Costurile estimate și natura costurilor aferente opțiunii preferate sunt următoarele:

- În ceea ce privește cardul european pentru dizabilitate, costurile se referă la:
 - oferirea unor condiții preferențiale furnizorilor de servicii – de exemplu, în cazul transportului, costurile sunt estimate la 116-161 de milioane EUR pentru UE (reprezentând 0,05-0,08 % din transportul de călători cu excepția celui aerian) –, care variază de la un stat membru la altul;
 - producerea cardului, estimată la o valoare cuprinsă între 1,02 și 4,54 EUR per card și
 - costurile digitale, costurile administrative, costurile site-urilor naționale și costurile de sensibilizare, estimate între 90 000 și 535 000 EUR pentru fiecare stat membru.
- În ceea ce privește cardul de parcare, costurile se referă la:
 - producerea cardului, estimată la o valoare cuprinsă între 1,02 și 4,54 EUR per card;
 - costurile site-ului sunt incluse;
 - alte costuri incluse în opțiunea de politică sunt considerate a fi zero, deoarece pot fi integrate în sistemele existente.

Cum vor fi afectate întreprinderile și IMM-urile?

Nu se preconizează niciun impact semnificativ asupra competitivității și a IMM-urilor. Participarea sporită a persoanelor cu dizabilități la turism va avea un impact pozitiv asupra turismului, care este un sector în care predomină IMM-urile.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Vor exista unele costuri și pentru autoritățile naționale: pentru cardul european pentru dizabilitate, costurile totale de punere în aplicare se vor situa între 95 000 și 530 000 EUR (pe țară). Acestea ar include costul unic al creării site-ului național (aproximativ între 7 500 și 23 000 EUR) și al campaniilor de sensibilizare (care ar costa aproximativ între 20 000 și

² În 2012, studiul DG GROW privind turismul accesibil a estimat că, în UE, persoanele cu dizabilități călătoresc cu mai mulți însoțitori (în medie 2,2) decât populația vârstnică (în medie 1,6). Aceste persoane vor fi clienți suplimentari pentru serviciile în cauză.

70 000 EUR). Costurile unice totale ale UE-27 suportate de autoritățile publice pentru a construi un sistem informatic pentru cardul european pentru dizabilitate digital sunt estimate la 1,67 milioane EUR, costurile de întreținere periodică fiind estimate la aproximativ 250 000 EUR pe an dacă se emit carduri pentru toate persoanele care raportează limitări „severe” (acesta este grupul de persoane cu dizabilități care este probabil să primească carduri europene pentru dizabilitate).

În ceea ce privește cardul european de parcare, vor exista unele costuri de ajustare pentru actualizarea modelului de card și costuri pentru crearea unei baze de date naționale și a unui site național (costuri similare cu cele de mai sus).

Creșterea pieței turismului accesibil, în special în cazul opțiunii A2, va conduce la creșterea veniturilor fiscale pentru bugetele naționale.

Vor exista și alte efecte semnificative?

Se preconizează efecte pozitive puternice asupra drepturilor fundamentale, și anume libertatea de circulație [articolul 45 din Carta drepturilor fundamentale a UE], integrarea persoanelor cu handicap (articolul 26 din Carta drepturilor fundamentale a UE) și nediscriminarea (articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a UE). Inițiativa ar asigura o mai mare incluziune socială și integrare a persoanelor cu dizabilități în comparație cu scenariul de referință.

Care va fi soldul net cost-beneficiu pentru opțiunea preferată?

Luând în considerare limita inferioară a valorii adăugate pentru turismul accesibil, estimată la 2,1 miliarde EUR în cazul opțiunii preferate pentru cardul european pentru dizabilitate, și deducând costurile estimate aferente, rezultă un beneficiu net de 1,56 miliarde EUR pentru această opțiune. Luând în considerare limita inferioară a valorii adăugate, estimată la 0,2 miliarde EUR, și deducând costurile aferente, rezultă o sumă de 0,056 miliarde EUR în cazul opțiunii preferate pentru cardul de parcare. **Totalul se ridică la 1 616 miliarde EUR.**

D. Acțiuni ulterioare

Când va fi reexaminată politica?

În conformitate cu Orientările privind o mai bună legiferare, Comisia va evalua inițiativa la 5 ani de la intrarea sa în vigoare, în cooperare cu statele membre și după consultarea părților interesate.